

Orkla - min norske elv

Orkla ved Mærk Bro

Endnu engang var det tid til at besøge Orkla og denne gang blev det til august måned, nærmere bestemt dagene 19. – 26. august.

Forinden vi – Ole Tranholm Jensen, fætter Rino og jeg – nåede frem til vald og zoner ved Vormstad, skulle vi dog udsættes for diverse hændelser, der alle ramte min fødselsdag den 19. august, hvor jeg fyldte ☺ år.

På vejen derop

Fredag den 18. august smuttede jeg fra verdens navle Himmelev i fiskedytten og drog op til Frederiksværk for at hente min fætter Rino. Ind med hans grej, diverse kost m.v. og så af sted til Helsingør, hvor Ole ventede i hans dyt ved færgen mod Helsingborg. Turen var i gang.

Op ad det gik mod Orkla, hvor vi skulle tilbagelægge små 1.000 km. og lidt til, for at nå det forjættede fiskeland, hvor min norske yndlingselv Orkla endnu engang skulle smage diverse fjerbelagte fluer. Jo, vi var på vej.

Men for ikke at trætte læseren – og for den sags skyld at ramme os 3 for meget på sjælen – så skal jeg ”kort” skitsere, hvad der skete efter midnat og frem til lidt over middag, hvor vi landede i Vormstad på den nedre del af Orkla.

Orkla - min norske elv

❶

Ole Tranholms ene bagdæk eksploderede og gode råd var dyre. Tilkaldelse af Falck og så på jagt efter reservehjulet (hang under bilen) og ikke mindst diverse værktøjer til at af- og påmontere nyt hjul og især ..... de mystiske ”møtrikker og bolte”, som hjul/fælg nu engang var og er udstyret med. Tiden gjorde, at vi – Rino og jeg – kørte videre og det var så det.

❷

Tidligt lørdag morgen ved Oslo (hvor ellers!) – blink, blink . – var der en ”fotograf” (læs: en grå, lidt høj og kedelig stander), som tog billede af undertegnede, men formentligt ikke på grund af min ☺ år’s fødselsdag, men mere af hensyn til den norske stats pengekasse. Rino sov og registrerede intet, men det gjorde jeg, ligesom jeg tænkte på, ”hvad bruger jeg nu min fartpilot til” på denne moderne dyt? Nå ja, men for sent !

❸

Videre det gik og reelt set så nåede Rino og jeg åstedet – altså vores slutdestination ved Vormstad lidt over middag - Alt vel.

Hér konstaterede vi i hytten, at der jo manglede pander og gryder og før vi havde set os om – vi og jeg glemte måske modellen ”Se – Tænk – Planlæg – Gør”, så havde vi udstyret os i et par lokale butikker med sidste nye skrig indenfor pander og gryder, i alt 4 styks værktøj til madlavning. Rino er jo ”gammel” kok og grejjet skal jo være i orden – i øvrigt ud fra den gamle devise ”vi må aldrig gå ned på grej” !

Nogle danskere bekræftede os i, at vi selv, citat: ”skulle have gryder og pander m.v. med på Vormstad Camping” – ikke sandt Rino ☺ - men nogle timer senere kunne jeg konstatere – spørg og du får svar – at ”man” (læs: også vi) – kunne låne disse værktøjer på campingpladsen.

❹

Nå, men jeg ringede så – det gjorde jeg et par gange – til Ole, der jo lå bagved os ”et eller andet sted” og nu havde fået skiftet hjul og så videre, men han gjorde mig klart, at han citat: ”jeg har ikke tid Per, jeg er blevet stoppet i en politirazzia – jeg ringer tilbage”.

Der blev ringet tilbage og den korte historie er – så ved i det også – at når ”man” kører 91 kilometer i timen (det gjorde jeg også ved Oslo (måske 92-93) et sted, hvor ”man” – læs: Ole – må køre 80 kilometer i timen, så vil den norske betjent gerne udskrive bilag på 2.600 no.kr.... uhadadadada. Det er en høj pris for lidt papir, som der i øvrigt så skal betales 65 no.kr. for at få lov til at betale på det lokale posthus.

❺

Næste telefon – Ole kom nu til Vormstad – handlede nu om, at Ole var blevet stoppet igen igen af det norske politi, men blot for at konstatere, at ham bagved og foran skulle begaves med de berømmelige ”fartbilag”. Jo, der var police på vejen.

Anyway, så nåede Ole frem og holdet var samlet omkring 17-tiden og turen kunne rigtigt starte og nu havde jeg så ☺ fødselsdag.

Orkla - min norske elv

Laksetouren var nu på bedste vis i gang ☺

Nu handler det jo om, at se frem – *tænke positivt* – og derfor var dagsordenen – Rino og jeg var dog foran på det punkt – at få pakket ud, få redt senge, få grejet trimmet - og at få fisket i Orkla og ikke mindst få kigget diverse zoner ud på de små 1.750 meter vand vi havde til rådighed.

1.750 meter vald-zone-vand på såvel østre som vestre side eller som nogen ville udtrykke det noget vand såvel ”på den forkerte som den rigtige side”. Og det med den ”forkerte” er nu ikke det som jeg holder mest af, men når det konstateres, at de bedste pladser er på ”den forkerte side”, ja så må 2-håndsdyret svinges over den venstre skulder eller deromkring (underhåndskast, andre berømmelige som ikke berømmelige kast må i vælten!).

Stop lige - hvad betyder Orkla nu?

Navnet Orklas oprindelse stammer muligvis fra *Ork, af norrønt orka*. Orka betyder arbejde, og dette skulle kunne henføres til elvens topografi og fysik, det vil sige dens evne til at ”arbejde” med sine, til tider temmelig kraftige strøm. Vil du vide bare lidt mere så tryk på dette link:

<http://www.laxnet.no/dk/orkla.html>

(Kilde: Ascehoug og Gyldendals Store Norske leksikon)

Back to Laksetour - vi fik ganske rigtigt *ikke* fanget fisk på denne lørdag, men begivenheder var der nok af, ligesom Rino på bedste vis – det gjaldt alle dage – tryllede god mad frem inden vi så dyner eller soveposer om ”man” vil.

Dytter og hytte på rette plads

Orkla - min norske elv

Fætter Rino får sit livs første laks i tale

Kom hviledagen i hu, men om end det nu var søndag, så stod det på fiske, fiske og atter fiske denne søndag.

En søndag, hvor det i øvrigt – som øvrige dage – skulle vise sig, at solen rigtigt havde fat og trods skyer til tider – søndagen som de næste dage – viste sig faretruende, så var solen klart overmand i forhold til enkelte dryp i løbet af ugen. En laksefiskers mareridt!

Nå, men Rino slog nu alligevel til denne søndag, hvor jeg om aftenen (læs: 18.30) fik den berømmelige teknologiske rystelse i form af en SMS, som kort fortalte om mindre laks fanget 18.30 – Rino. Kort for hovedet, men men jeg var jo klar på, at det var Rino's første laks. Herligt – herligt!

Retfærdighedsvis skal det siges, at Rino sidste år på Bjerkreimselva havde et par laks i tale, men de gik ikke hans vej, men søndag den 20. august 2006 var altså dagen, hvor Rino kunne skrive Salmon, *Salmon Salar* på vistikortet sit.

Nå, men jeg fik dog – godt nok fra modsatte bred og på pæn afstand - set den sølvblanke "fætter", en fisk på i øvrigt 1,3 kilo.

Rino råbte over vand: "nu har vi 2 ting til fælles"!Tænke tænke, og så faldt femøren i form af, at Rino jo var fætter (ligeså jeg) – så var det på plads – og det andet var, at fisken (*naturligt for mig!*) havde taget vidunderbarnet Ally's Shrimp. Fluen og jeg gentager gerne fluen over alle til kongefisken.

(Ally's Shrimp by Alastair (Ally) Gowans forfattet af en skotte, men en flue som for mig hører de irske laksevande til)

20. august – dagen, hvor Rino fik laksen sin, men hvor mon?

Herligt at få hul på bylden så tidligt på turen, om end de følgende dage skulle vise, at det ikke var så let og ligetil, at få laksen i tale, om end den rent faktisk var der såvel i sølv som i farvet form. Jo, der var fisk og de var til at se og "lugte".

Orkla - min norske elv

I den forbindelse må jeg allerede indskyde hér, at det med Vormstad og Vormstad Camping ikke var og er så tovligt endda og der rent faktisk er fisk. Det viser sæsonens resultater også, idet der i skrivende stund (31.08.2006) hidtil er ilandbragt ikke mindre end 643 laks og 11 sjørret på Vormstad's fine og i øvrigt pænt varierede vald/zoner.

Det skal også bemærkes, at jeg klart fornemmer, at premierfiskeriet – det forlød at de var små 230 mand til premieren (halløjsadadada) – og f.eks. det at fiske omkring uge 30 kræver sin mand/kvinde i tålmodighed og nok også overbærenhed, når det er bedst. Tror ikke, at det er hér i finder Jacomo, men som omtalt ovenfor meget godt, at fortælle om fiskevaldet.

Ole Tranholm "Mohlin" Jensen svinger æ fluekæp

Dagene gik, gik ...

Dagene gik, om end vi fik fisket en hel del og det såvel i morgen-, dag- som aftentimer og ind imellem var vi sociale, spiste og vi var sågar på grejlig i den lokale grejshop i Orkanger. Lur mig om det ikke lykkedes Ole, at charmere sig til en fin grejtaske fra en fin vadebuks fra Guideline – mod betaling naturligvis (billig!) – ligesom han fik "pruttet" en flot og meget klædelig LTS-skjorte til sig. God pris igen ...jo Ole ka' handle, men det ved vi jo godt.

(i ved ... LTS = Loop Team Syrstad ...). Som Loop-mand passede det Rino fint, at få Ole med i klubben og det havde vi grejfjollere meget sjov med.

Nå, men som skrevet så var der fisk og vi så fisk, men få dem til vore fluer var en svær en, at greje. Rino havde en fisk på i en 8-10 sekunder og jeg havde et fint nap-nap-tag – 2 gange hiv – men kun en som ville lege og altså ikke sætte sig til krogen for alvor. En enkelt fisk suttede tillige kort til fluen, men nej ingen rigtig tight lines at følge til dørs.

Orkla - min norske elv

Torsdag den 24. august – hanlaksen viser vej!

Torsdag morgen smuttede jeg som vanligt tidligt op. Klokkeren 05.30 var jeg ved vandet på ny eller mere nøjagtigt ”Tivolistykket”, som er fluestykket på Vormstad, i øvrigt også mere kendt som fluestykket ved Ljøkjelshølen, nedstrøms Øra (det var et tips!). Det med Tivoli handler i øvrigt om det berømmelige med fiskere siddende i kø o.s.v., men denne morgen kom jeg ned netop som en nordmand var trukket væk fra pladsen. (Pladsen var ”min”).

Ole og Rino (med respekt) er nu mest til formiddagsfiskeri - men tæsker så også løs mens solen står på det højeste. Der dovner jeg den og lader op.

Nå, men ikke desto mindre skulle jeg hen til lidt over klokken 8-morgen før jeg lugtede og så fisk, heriblandt et par mindre blanke og en enkelt 3-4 kilos mørkere laks, som tittede op på mig ind i mellem.

I et veltilrettelagt og godt svævende rullekast fra ”fejl side” og med fart og strakt forfang til følge fiskede jeg fluen ned over det stykke som jeg de foregående dage var klar på appellerede til laksen, herunder den mørkere som jeg havde set.

Hurtig tag i fluen og drev nedstrøms skråt over mod ”egen bred” og så slog den til laksen med et kort konstant træk i fluen, der fæstnede sig flot og mærkbart til stor glæde for undertegnede.

En fight på små 13 minutter (tid er noget underligt noget, når der er laks på) med en vidunderlig laks kunne tage sin begyndelse og jeg var hurtigt klar på, at det var en ”tung fisk”, det vil sige en plus 3 kilos eller deromkring og måske den ”mørke”?

Ganske hurtigt fik jeg den ind mod mig, da den – den var klogere end jeg – fulgte godt men dybt med ved et lettere vedvarende træk. Men men så lugtede den sten under bug og så tog fanden ved den og af sted over stok og sten mod modsatte side, hvor en dyb rende skabte vand under den og pres på linen. Igen en tur lidt op og ned, men den var ikke synlig som sådan og jeg måtte vente med tålmod på næste tiltag.

Laksen fulgte atter med og denne gang så jeg den store ryg og nu lugtede jeg noget med plus 4 kilo og igen strøg den udaf, men også opstrøms med et mindre spring, hvor jeg kunne se, at det altså var ægte sølv og ikke ”den gamle brune laks”, som jeg havde luret et par gange.

Op foran den – far skal bestemme fart og have overblik – og lad den løbe, når den vil er en del af Jan Grünwalds budskaber og dem kommer jeg sjovt nok i hu igen igen. Manden med stagen skal bestemme farten, men men det er nemmere sagt end gjort, når en laks trods alt skal kæmpe for sit liv og lur mig, den har aldrig læst laksebøger ala ”Kunsten at fiske laks”.

Ikke desto mindre får jeg mig hele tiden ført de nødvendige skridt et stykke ovenfor laksen med højt løftet stang og konstant pres samt i øvrigt en velstillet fin bremse på Mohlinen. Det kan nu også konstateres at fluen sidder dybt i svælget og det er en kraftfuld fyr jeg har fat i.

Orkla - min norske elv

3. gang den – efter endnu et spring, hvor jeg kan se vi taler + 5 kilo eller deromkring – nærmer sig mig kommer den ældre nordmand fra morgenstunden (vel +70 år) gående, ja nærmest halvløbende og jeg signalerer, at det er ok, at han hjælper til med laksen.

At have andre til at lande ens laks kræver reelt set ro i maven og mange af mine venner så det helst ikke gjort – det handler om tillid - men en nordmand på hjemmebane må vel række tænker jeg.

Den tager igen igen et par ture ud og nedenfor mig og så træffer jeg beslutningen omkring det korte seje træk mod land, hvor ”den gamle” står og venter med arm og hånd klar. Min nye G Loomis GLX (den ”gamle” 13 fods #8-9) viser sig ud over, at være herligt at kaste med også at være en elegant fightende let blomsterkæp og trækket får fisken tæt tæt på land. Uhm for en stage!

Et par korte træk udad vidner om, at en hård og trods alt ikke så lang fight godt kan sluttes og jeg signalerer klar til min norske ven. Er du sikker lyder det på sagte norsk. Jeg har bolden.

Lad det næste gøres kort . 3 gange prøver han forgæves !, at få fat i det store haleror på hanlaksen, men først 4. gang – og hér var jeg rettelig blevet møj nervøs – får han rigtig tag i den, så den kan svinges op. Den viser nu ”gå amok-tegn”, hvorefter jeg lægger jeg stagen fra mig og sammen får vi den hevet de 2-3 meter op på stenene, som gør mig rolig. Nordmanden griber straks til en sten og tju’ bang tju’ bang slår han den for panden. Lidt rå syntes jeg, men der er jo en pris for en ulønnet hjælper fra Norge. Men spjætter det gør den seje han nu stadig.

Det næste skridt fra min norske ven var at fravryste fluen i laksens svælg, men det var nu en svær sag og han fik da også revet fingrene/håndfladen en hel del, da laksen klappede sit mundtøj hen over hånden, som var begravet nede i gælløjet. Anyway så takkede jeg naturligt, hvorefter vi kunne nyde den 6,3 kilo tunge/90 cm. store hanlaks. En laks med mange flotte større havlus hen over kroppen. En skønhed – kort og godt.

6,3 kilo søvlaks luner

Orkla - min norske elv

Herligt herligt med en sådan morgenlaks og det giver alt andet lige ro i sjælen, når samarbejdet med den gode gæve nordmand lykkes – til sidst. At ”manden med stagen” skal have kommandoen ved jeg, men når det er en främling, så giver det med at styrer laksen frem til hjælperen alt andet lige lidt flere nervøse trækninger.

Men samarbejdet lykkedes på fineste vis og da interessen for den ”røde flue” var stor, hev jeg resolut en Ally’s Shrimp frem fra flueæsken og gav den som gave, som tak for hjælpen. Den gamle – læs: ældre – storsmiledede bag det hvide skæg og det let furede ansigt, og sjældent har jeg givet så lidt og fået så meget tilbage fra en fremmed derude ved vandet. Jo, vi gjorde det godt.

Ally's Shrimp, str. 8 – dobbeltkroget udgave

Nå, men når fisk i den størrelse er landet og solen i øvrigt står højt på himlen, så har jeg nemt ved at vende snuden hjemad, hvor jeg øvrigt blev mødt af Ole og fætter Rino lurende på mig. Rino mente, at jeg kørte lidt raskt til og kiggede hurtigt bagerst i bilen, hvor min laks lå klar til beluring. Andre kom til og ærligt talt, hvor er det dejligt, når andre glæder sig på fangerens vegne.

Herefter stod den på nedfrysning af laks og en kaffetår og Rino, Ole og de øvrige drog nu på valdet for at lede efter laksen på ny. Jeg selv var i ro og balance og en oplevelse rigere i det norske.

Senere på dagen fik en af vore naboer Jesper Vistesén held til at lande en fin fisk, i øvrigt på en orange flue, da han nok mente, at det var noget som ku' gå. Og det gjorde det så. Jesper erkendte, at han i ugens løb havde dyrket fluen Sillen, som var hans favourit og bemærkede tillige, at han også tidligere på sommeren havde fået fisk på denne.

Orkla - min norske elv

I øvrigt var Jesper sammen med konen og 2 voksne drenge og hans erfaring på Vormstad – hold fast – kunne tælles og fortælles tilbage til år 1978. Jo, en sådan gut er rar at møde og det at han var fra Billund, fisker laks i Varde å o.s.v. er jo ikke at foragte ☺

Men men vi fik ikke flere fisk i hus no. 21, om end der til det sidste flittigt blev drevet fluer hen over vand. Gad vide hvor mange timer vi fik fisket denne uge – mange, rigtigt mange.

Fluer og fluevalget – en evigt tilbagevendende snak og glæde derude ved vandet

Refleksion

At fiske laks er og bliver noget helt helt særligt. Som en af rødderne engang udtrykte det: ”det er en sygdom”. At være sammen med gode venner i og omkring fiskevaldet er unikt og så som oftest i en fantastisk herlig natur. At fiske laks i Orkla er for mig noget ganske ganske særligt.

At have været i selskab med Ole og Rino derude ved vandet var et plus, om end turens start gav bange anelser med hensyn til diverse uheld/forseelser. Vi tog flot revanche fra dag 2 af og flittige det var vi derude i og ved elven.

At fiske laks med fluen Ally’s Shrimp er for mig nu mere speciel end nogen sinde, hvilket skal ses i lyset af fakta i form af, at jeg nu kan sige:

- at min første, at min største og min smukkeste laks er blevet taget på den skotske lakseflue

Det er også fakta, at de 3 nævnte laks er 3 forskellige og at denne sidstfangne laks på 6,3 kilo alt andet lige er den flotteste til dato. 2 af laksene er i øvrigt fanget i Orkla og den første blev taget i sin tid i Blackwater River i Irland. (uhadadada nu savner jeg det irske grønne!)

Orkla - min norske elv

At fiske med ny stang ka' i øvrigt godt lade sig gi' sig, men den historie er en helt anden. G Loomis GLX hermed anbefalet med hjerne og sjæl. Den virker ved kast som i fight. Fed stage.

Det er også klart for mig, at jeg tog fejl med hensyn til Vormstad Camping, som jeg for nogle år tilbage passerede i forbindelse med anden laksetour i Orkla.

At vi ikke skulle have været til Vormstad i år, men til andet vald – vi sprang fra qua udfordringer/negative forhold med valdeier – er en anden sag, men erkendt, så var det ikke så tosset endda. Og så tror jeg, at vi var der på den ”rigtige” årstid – læs: periode - med hensyn til antal gæster på camping som ved vald. Det var et plus. Uge 30 tror jeg ikke havde været i min ånd eller premierefiskeriet! Men sådan er vi jo så forskellige – heldigvis for det.

At stedet så også beviste – det gør meget norsk laksefiskeri – at laksefiskeri kan gøres for endog en meget meget billig penge, skal også med. Hvad siger du til følgende fakta:

Hytteleje (4 mands), kr. 2.240

Rengøring af hytte, kr. 40 (den er god nok)

Fiskekort (2 ugers) kr. 920 pr. mand

Kort og godt altså små 1.680,- norske kroner pr. mand – eller 1.600 danske kroner – som vi 3 gutter fra det flade land syd for Skagerak stod model til. Det er jo røveri ved højlys dag!

Er dog godt klar på, at der er andre udgifter såsom benzin, fortæring etc., men men nævnte beløb er jo ikke andet end et lille Nyhavnstrip efter en tur i Parken. (uanset om FCK har vundet eller ej)

Læs videre omkring Vormstad Camping – det er ikke luksus, men ok – via disse links:

<http://www.vormstad-camping.no/>

og kig blandt andet under ”Elva” i øverste bjælke, så du kan blive lidt klogere på valdets søner m.v.

Ovenstående og denne artikel ændrer dog *ikke* ved, at jeg i skrivende stund er ved at planlægge næste års Laksetour 2007 til Canada. Men mon ikke min beretning formentligt vil vække en del forundren og det på bedste vis.

Orkla - min norske elv

Fætter Rino ved vandet – skærpet opmærksomhed

Når ”man” er på fluetur skal ”man” forsøge og denne flue – se nedenfor – bundet af min ven Rene blev også forsøgt – det havde jeg lovet. Denne gang slog laksen sig ikke på, men næste gang !!

Rene's variant af Sunny Green Highlander

Orkla - min norske elv

Alting har en ende - også dagens laksefiskeri

Vil du vide lidt mere om Orkla og de i øvrigt små 160-170 vald deroppe, så kig engang hér:

<http://www.orklaguide.com/>

<http://www.orklaguiden.no/>

Per Jacomo, 31.08.2006